

РЕШЕНИЕ

№ 27522

гр. София, 08.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 78 състав, в публично заседание на 11.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пенка Велинова

при участието на секретаря Александра Вълкова, като разгледа дело номер **12683** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.156 и следващите от ДОПК.

Постъпила е жалба от Ц. П. П. срещу РА Ревизионен акт Р-22221024001556-091-001/17.07.2025г., издаден от органи по приходите на ТД на НАП-С., потвърден с решение № 1350/04.11.2025г. на директора на дирекция ОДОП, при ЦУ на НАП.

В жалбата се релевират доводи за незаконосъобразност на оспорения ревизионен акт. Иска се неговата отмяна. Оспорва се становището на органа, че жалбоподателят като едноличен собственик на „В.А.З 69“ ЕООД без договор за управление следва да се осигурява като самоосигуряващ се. Обръща се внимание, че той се е осигурявал в други дружества. В съдебно заседание представителят на жалбоподателя поддържа жалбата си.

Ответникът по жалбата, чрез процесуален представител, оспорва същата и моли съда да я отхвърли, по съображенията в оспореното решение.

СГП не е встъпила в процеса.

Съдът приема за установено от фактическа страна:

С оспорения ревизионен акт спрямо жалбоподателя са установени следните задължения:

№ Вид на задължението	Правно основание	Ревизиран период	Установена сума	Декларирана сума	Дължимата сума
1 ДОО – самоосигуряващи се	за КСО	2020	1083,36	0	1083,36

2020г.						
	Лихва	ДОПК	2020	625,24	0	625,24
2	ДОО – самоосигуряващи се	за КСО	2021	1154,4	0	1154,4
2021						
	Лихва	ДОПК	2021	549,16	0	549,16
3	ДОО – самоосигуряващи се	за КСО	01/2022 06/2022	– 603,84	0	603,84
	Лихва	ДОПК	01/2022 06/2022	– 241,06	0	241,06
4	Здравно осигуряване – за самоосигуряващи се	за ЗЗО	2020	585,6	0	585,6
	Лихва	ДОПК	2020	337,78	0	337,78
5	Здравно осигуряване – за самоосигуряващи се	за ЗЗО	2021	624	0	624
	Лихва	ДОПК	2021	296,85	0	296,85
6	Здравно осигуряване – за самоосигуряващи се	за ЗЗО	01/2022 06/2022	– 326,4	0	326,4
	Лихва	ДОПК	01/2022 06/2022	– 130,31	0	130,31
7	Универсален пенсионен фонд – самоосигуряващи се	за КСО	2020	366	0	366
	Лихва	ДОПК	2020	211,23	0	211,23
8	Универсален пенсионен фонд – самоосигуряващи се	за КСО	2021	390	0	390
	Лихва	ДОПК	2021	185,52	0	185,52
9	Универсален пенсионен фонд – самоосигуряващи се	за КСО	01/2022 06/2022	– 204	0	204
2022г.						
	Лихва	ДОПК	01/2022 06/2022	– 81,44	0	81,44
ВСИЧКО				7996,39	0	7996,39

Задължението е в размер на 7996,39лв., от които главница - 5337,60 лв.и лихви 2658,79лв.
Ревизията е назначена със Заповед за възлагане на ревизия № Р-22221024001556-020-001 / 28.03.2024, изменяна със Заповеди Р- 22221024001556-020-002 / 09.07.2024, от екип от ревизори: 1.Й. Н. М. - Главен инспектор по приходите(ръководител на ревизията), 2.В. Г. Н. - Старши инспектор по приходите.
Установени са следните факти: Жалбоподателят е местно лице, по смисъла на чл.4, ал.1, т.1 и т.4, във връзка с ал.4 от ЗДДФЛ. Притежава българско гражданство с деклариран

постоянен и настоящ адрес: [населено място],[жк][жилищен адрес]. Установени са свързани лица – баща, майка, сестра и две деца, описани в ревизионния доклад/РД/. Регистриран е като ЕТ „Цветан Петков“ с ЕИК[ЕИК]. Има участие в „Грийнтех Инженеринг“ АД, „В.А.З . 69“ ЕООД, „ЦВЕТАН ПЕТКОВ 2013“ ЕООД и „СОФТРАНС КОНСУЛТ“ ЕООД. Има регистрирани 3 трудови договора в периода 2020-2022г.:

- ръководител транспорт в „Грийнтех Инженеринг“ АД,
- управител транспортна дейност в „ЦВЕТАН ПЕТКОВ 2013“ ЕООД и
- управител транспорт в „СОФТРАНС КОНСУЛТ“ ЕООД.

За периода 01.01.2020 - 30.06.2022 год. за него са подавани декларации обр.1 от „Грийнтех Инженеринг“ АД. Съгласно справка по чл. 73, ал. 1 от ЗДДФЛ за периода 2020 г. - 2022 г. за няма данни за изплатени доходи по извънтрудови правоотношения и има подадени данни за изплатени доходи по трудови правоотношения от горецитираните дружества. При извършена справка за история на осигуряването на Ц. П. П. като самоосигуряващо се лице е установено, че от лицето няма подадена декларация образец ОКД- 5, с която да декларира извършване на дейност като самоосигуряващо се лице за периода 01.01.2020 г. - 30.06.2022 г. Не е подавал ГДД по чл.50 от ЗДДФЛ за 2020 г., 2021 г., 2022 г.

С протокол за извършена насрещна проверка № П-22220224155967-141-001/24.09.2024 г. е извършена е насрещна проверка на „В.А.З .69“ ЕООД, с ЕИК[ЕИК]. „Установено е, че дружеството е регистрирано на 29.07.2013 г. със седалище и адрес на управление - [населено място],[жк], „Невестина скала“, [жилищен адрес]. Едноличен собственик на капитала и управител е Ц. П. П..

По искане на ревизията от дружеството са представени трудов договор и длъжностна характеристика на жалбоподателя, договор за управление и контрол от 25.06.2013 г. между „В.А.З.-69“ ЕООД и Ц. П. П., платежни ведомости за работни заплати за период от м.01.2020 г. до м.06.2022 г., рекапитулации за период от 01.2022 г. до 06.2022 г., счетоводни регистри на сч. с-ка 421 Персонал, с-ка 494 Разчети със собственик; с-ка 501 Каса в лева; с-ка 503 Разплащателна сметка в лева; с-ка 604 Разходи за заплати, с-ка 605 Разходи за осигуровки за периода 01.01.2020 г. - 30.06.2022г. Представено е писмено обяснение от Ц. П., с което заявява:

- в периода от 01.01.2020 г. до 30.06.2022 г. е на трудов договор (на 4 часов работен ден) във „В.А.З.-69“ ЕООД на длъжност Управител на транспортна дейност;
- в периода от 01.01.2020 г. до 30.06.2022 г. има договор за управление и контрол в същото дружество;
- работното му място се намира на адрес [населено място], [улица].

Установено е, че „В.А.З-69“ ЕООД - извършва транспортна дейност и товаро-разтоварна дейност с кран. Притежава лиценз за тази дейност, издаден от МТИТС, с № 11013/04.10.2018г., валиден до 03.10.2028г. Дейността на жалбоподателя в дружеството е управление и представяне по силата на договор за управление и контрол(ДУК). Ползва офис и наето паркомясто с площ 180кв.м. Има участие и в „Цветан Петков 2013“ ЕООД, което от създаването до момента не извършва дейност.

Представен е трудов договор №4/31.05.2017 г. сключен между „В.А.З.-69“ ЕООД представлявано от Ц. П. П., в качеството на работодател и Ц. П. П. в качеството на работник. По силата на договора, работодателят възлага, а работника приема да изпълнява длъжността „Управител транспортни дейност“ с код по НКПД: 13243004 със задължения утвърдени от работодателя в длъжностната характеристика. Работното време се определя на 4 (четири) часа дневно, а местоработата - [населено място], адрес: [населено място],

[жк], [улица], [жилищен адрес]. ап.9. Договорено е брутно месечно трудово възнаграждение в размер на 410.00 месечно. Нетното трудово възнаграждение е договорено да се изплаща еднократно до 15-то число на месеца, следващ отработения месец. Уговорено е допълнителни възнаграждения за трудов стаж и професионален опит -0,6 % за всяка година трудов стаж.

Представена е длъжностна характеристика на управител, транспорт Шифър по НКПД-13243004, с място на работа - Офис на дружеството, като при необходимост, лицето се командирова по надлежния начин за изпълнение на трудовите му задължения извън седалището на дружеството. Уточнени са и задълженията.

Представен е и договор за управление и контрол от 25.06.2013 г., съгласно който „В.А.З.-69“ ЕООД възлага на жалбоподателя – изпълнител, действия по управление и представителство на дружеството, за което възложителят заплаща на изпълнителя месечно възнаграждение в размер на минималния осигурителен праг, съответстващ на длъжността за съответната година, определен съгласно Приложение 1 на ЗБДОО. Уговорено е, че това влиза в сила при постигнат положителен финансов резултат от дружеството.

Представени са и фишове за работни заплати за период от м.01.2020 г. до м.06.2022 г. и справки от 1-6.

При ревизията е прието, че в качеството си на управител на „В.А.З.-69“ ЕООД жалбоподателят е следвало да подава декларации за самоосигуряващо се лице и да внася осигуровки, което не е направено. От справка в ИС на НАП е установено, че не е обявено начало на дейността по договора за управление, не са подавани декларации за самоосигуряващо се лице и плащани съответните осигурителни вноски за тази дейност. Установено е, че в дружеството той се осигурява като работник на трудов договор с 4 часов работен ден и са установени ведомости за платени възнаграждения по този договор, в следния размер:

- от м.01 до м. 05.2020г. - 435,16лв.;
- от м.06 до м. 12.2020г. - 437,74лв.;
- от м.01 до м. 05.2021г. - 437,74лв.;
- от м.06 до м. 12.2021г. - 440,32лв.;
- от м.01 до м. 05.2022г. - 440,32лв.

Не са представени доказателства за начислени и платени възнаграждения по договора за управление и контрол.

Изложени са следните правни доводи за тези изводи:

Минимален месечен размер на самоосигуряващи се лица за 2020г. е 610лв., за 2021г.-650лв.и за 2022г. - до м. Март -650лв., а след това – 710лв., съгласно чл. 9, т. 2 от ЗБДОО съответно за 2020г., 2021г.и 2022г.

Според чл. 10, ал. 1 от КСО, осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1 и за която са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ. Осигурителните вноски за ДОО се дължат върху доходите от трудова дейност. Доходът, върху който се дължат осигурителни вноски, включва всички възнаграждения, включително начислените и неизплатени или неначислените и други доходи от трудова дейност (основание чл. 6, ал. 2 от КСО). Самоосигуряващите се лица, които извършват дейности на различни основания от тези, посочени в чл. 4 и 4а КСО, внасят авансовите си вноски за едно от основанията по избор на лицето, съгл. чл. 2, ал. 3 от Наредба за общественото осигуряване на самоосигуряващите се лица, българските граждани на работа в чужбина и морските лица.

За лицата, които получават доходи от дейности на различни основания по чл. 4, осигурителните вноски се внасят върху сбора от осигурителните им доходи, но върху не повече от максималния месечен размер на осигурителния доход, по следния ред:

1. (изм. - ДВ, бр. 98 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) доходи от дейности на лицата съгласно последователността, посочена в чл. 4, ал. 1 и 10;
2. (нова - ДВ, бр. 98 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) доходи от обезщетения, изплащани по КТ или по специални закони, върху които се дължат осигурителни вноски;
3. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) осигурителен доход като еднолични търговци, собственици или съдружници в търговски или в неперсонифицирани дружества, лица, които се облагат по реда на чл. 26, ал. 7 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, упражняващи свободна професия и/или занаятчийска дейност, регистрирани земеделски стопани и тютюнопроизводители;
4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 98 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) доходи за работа без трудово правоотношение /Чл. 6, ал. 11 от КСО - след направеното изменение, в сила от 01.01.2017 г./.

В чл. 4 от НЕВДПОВ / Наредба за елементите на възнаграждението и за доходите, върху които се правят осигурителни вноски/ е посочено, че когато лицето упражнява трудова дейност на повече от едно основание по чл. 4, ал. 1 и/или ал. 3, т. 5 и 6 и/или ал. 10 от КСО, то декларира пред веки следващ осигурителен доход, върху който се дължат осигурителни вноски, като се спазва поредността, определена в чл. 6, ал. 11 от КСО.

Изложени са мотиви, че за да възникне задължение за осигуряване, е необходимо лицето да извършва трудова дейност по смисъла на Кодекса за социално осигуряване (КСО). Осигуровки за работниците и служителите и за лицата по чл.4, ал.1, т. 7 и 8 (вкл. управителите на търговски дружества) се дължат върху получените, включително начислените и неизплатените, брутни месечни възнаграждения или неначислените месечни възнаграждения, но върху не по-малко от минималния осигурителен доход, а за лицата, за които не е определен минимален осигурителен доход - минималната заплата, и не повече от максималния месечен осигурителния доход.

Съгласно чл.4, ал.1, т.7 от КСО задължително осигурени за общо заболяване и майчинство, инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт, трудова злополука и професионална болест и безработица са управителите и прокуристите на търговски дружества, на еднолични търговци, членовете на съвети на директорите, на управителни и надзорни съвети на търговски дружества. Лицата, родени след 31 декември 1959 г., задължително се осигуряват и за допълнителна пенсия в универсален пенсионен фонд. Доходът, върху който се внасят осигуровки в универсален пенсионен фонд, е доходът, върху който се дължат осигуровки за ДОО. Задължителни здравни вноски на лицата по чл.4, ал.1, т.7 от КСО се дължат върху дохода, върху който се дължат вноски за ДОО.

Прието е, че собственикут на фирмата, като управител, има задължение за осигуряване, което ще възникне само ако упражнява трудова дейност по управление и контрол на дружеството. Вписаният управител - собственик (съдружник), може да извършва и друг вид трудова дейност в дружеството извън тази, регламентирана в неговите задължения и функции на управител (да полага личен труд, за който може да получава или да не получава възнаграждение). В този случай, осигуряването на лицето следва да се извършва по реда на чл.4, ал.3, т.2 от КСО, т. е. по реда за самоосигуряващите се. Когато получава доходи за положен личен труд, те се включват при определяне на окончателния размер на осигурителния му доход.

Сочи се, че в практиката е прието, че самоосигуряващите се собственици/съдружници упражняват трудова дейност, само когато дружеството, в което имат дялово участие, развива стопанска дейност. Съгласно чл.4, ал.3, т.2 от КСО задължително осигурени за инвалидност поради общо заболяване, за старост и за смърт са лицата, упражняващи трудова дейност като еднолични търговци, собственици или съдружници в търговски дружества. По свой избор те могат да се осигуряват и за общо заболяване и майчинство. Осигуровките са за тяхна сметка и се дължат авансово върху месечен осигурителен доход между минималния и максималния месечен осигурителен доход. Окончателният размер на месечния осигурителен доход за тях се определя за периода, през който са упражнявали трудова дейност през предходната година, и въз основа на доходите, декларирани в справка към годишната данъчна декларация по ЗДДФЛ, и не може да бъде по-малък от минималния и по-голям от максималния осигурителен доход.

Самоосигуряващите се задължително се осигуряват здравно, а ако са родени след 31 декември 1959 г. се осигуряват и за допълнителна пенсия в универсален пенсионен фонд. Задължението за осигуряване на самоосигуряващите се лица по чл.4, ал.3, т. 1, 2 и 4 от КСО възниква от деня на започване или възобновяване на трудовата дейност и продължава до нейното прекъсване или прекратяване. При започване, прекъсване, възобновяване или прекратяване на трудова дейност, самоосигуряващото се лице подава декларация в НАП в 7-дневен срок от настъпване на обстоятелството.

Собствениците и съдружниците в търговски дружества (ЕООД и ООД) подлежат на задължително осигуряване за ДОО съобразно осъществяваната трудова дейност. Когато упражняват дейност по управление и контрол на дружествата те са задължително осигурени по чл.4, ал.1, т.7 от КСО. За лицата по тази точка, осигуровки върху неначислени възнаграждения са дължими само при наличие на договорени или определени по съответния ред възнаграждения. Ако извън дейността по управление и контрол полагат и личен труд като самоосигуряващи се, то тогава следва да се осигуряват и по реда на чл.4, ал.3, т.2 от КСО, т. е., в зависимост от вида на извършваната трудова дейност (управление и контрол или като самоосигуряващи се), посочените лица са задължително осигурени на едното, на другото или едновременно на двете основания.

Посочено е, че трябва да се прави разграничение между личната трудова дейност на управителя от стопанската дейност на дружеството. У. и представителната власт на управителя произтича от вписването му в търговския регистър, поради което за трудова дейност се приема всяко действие, имащо отношение към функционирането на дружеството след вписването му в регистъра. За управляващите собственици на дружествата, вкл. ЕООД, в практиката по прилагане на осигурителното законодателство е в сила правилото, че когато не са прехвърлили управлението на дружеството на друго лице чрез вписване в Търговския регистър, и дружеството развива стопанска дейност, е налице упражняване на трудова дейност от самия собственик. В случаите, когато управляващите собственици на търговски дружества, ще изпълняват задълженията на управители, произтичащи от закона и от вписването в Търговския регистър, без изрично сключен договор за възлагане на управлението и/или без определено възнаграждение за полагания управленски труд, остава приложим редът по чл.4, ал.3, т.2 от КСО, т. е. редът за самоосигуряващите се лица.

Сочи се, че в осигурителното законодателство липсва разпоредба, задължаваща собствениците и съдружниците на търговски дружества, които са вписани като управители, да прехвърлят управлението на дружеството на друго лице чрез сключване и

вписване в Търговския регистър на договор за прокура или на нов управител с оглед доказване на обстоятелството, че през посочените периоди те няма да полагат труд в това качество. Управлението на търговските дружества с ограничена отговорност, вкл. ЕООД, както и възможността за прехвърляне на управлението на друго лице със сключване на договор за прокура и вписването му в търговския регистър е уредено в Търговския закон. Предвид гореизложеното се извежда извод, че собственик и управител на ЕООД, което развива стопанска дейност, може да бъде освободен от задължение за внасяне на осигуровки, само ако не упражнява трудова дейност по управлението и контрола на дружеството или дейност в качеството на самоосигуряващо се лице, различна от управление и контрол.

При тези правни доводи са определени отделните задължения:

За вноските за ДОО се обосновава, че на основание чл. 4, ал. 3, т. 1 т. 2 от КСО лицата, упражняващи свободна професия и/или занаятчийска дейност, регистрираните земеделски производители и тютюнопроизводителите, както и собствениците или съдружниците в търговски или в неперсонифицирани дружества, едноличните търговци и лицата, които се облагат по реда на чл. 26, ал. 7 от ЗДДФЛ /физически лица – търговци по смисъла на ТЗ, но нерегистрирани като ЕТ, подлежат на задължително обществено осигуряване за инвалидност поради общо заболяване, за старост и смърт и са самоосигуряващи се лица по смисъла на чл. 5, ал. 2 от КСО.

При започване, прекъсване, възобновяване или прекратяване на всяка трудова дейност, за която е регистрирано самоосигуряващото се лице, се подава декларация по утвърден образец (ОКд-5) от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите (НАП) до компетентната териториална дирекция на НАП, подписана от самоосигуряващото се лице, в 7-дневен срок от настъпване на обстоятелството (чл. 1, ал. 2 от НООСЛБГРЧМЛ).

Мотивира се, че под израза „всяка трудова дейност, за която е регистрирано самоосигуряващото се лице“ в текста на цитираната разпоредба следва да се разбират дейностите, изброени в чл. 4, ал. 3, т.1, т. 2 и т. 4 от КСО. Според чл. 10 от КСО преустановяването на трудовата дейност е едно от абсолютните условия за отпадане на задължението за осигуряване на лицето и съгласно чл. 1, ал. 2 от НООСЛБГРЧМЛ самоосигуряващите се лица са длъжни да декларират прекъсване на трудовата си дейност с подаване на декларация по утвърдения образец (Окд-5).

Сочи се, че минималният размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица, които не упражняват трудова дейност през целия месец, се определя пропорционално на работните дни от месеца за периода, през който е упражнявана дейността. (чл. 4, ал. 1 от НООСЛБГРЧМЛ). Самоосигуряващите се лица са задължително осигурени за инвалидност поради общо заболяване, за старост и за смърт. По свой избор те могат да се осигуряват и за общо заболяване и майчинство (чл. 4, ал. 3 и 4 от КСО). Съгласно чл. 6, ал. 8 от КСО осигурителните вноски за лицата по чл. 4, ал. 3, т.2 и 4 са за сметка на осигурените лица и се дължат авансово върху месечен осигурителен доход между минималния и максималния месечен размер на дохода, определен със ЗБДОО за съответната година. Авансовите осигурителни вноски се внасят лично от самоосигуряващите се лица до 25-то число на месеца, следващ месеца за който се дължат-/чл. 7, ал. 4 от КСО и чл. 3, ал. 1 от НООСЛБГРЧМЛ/.

Прието е, че жалбоподателят е извършвал дейност по договора за контрол и управление с „В.А.З.-69“ ЕООД за периода 01.01.2020 г. - 31.12.2020 г. и е следвало да се осигурява

задължително за инвалидност поради общо заболяване за старост и за смърт върху минималния месечен размер на осигурителния доход /610лв. - чл. 9, т. 2 от ЗБДОО за 2020 година/, съгласно чл. 4, ал. 3, т. 2 и чл. 6, ал. 2, т. 2 от КСО за 2020 г. Размерът на осигурителната вноска за лицата родени след 31.12.1959 г., които сами се осигуряват за инвалидност поради общо заболяване за старост и за смърт за фонд „Пенсии“ съгласно чл. 6, ал. 3, т. 9, буква „а“ от КСО за 2020 г. е 14,80 на сто. Съгласно чл. 7, ал. 4 от КСО осигурителните вноски за самоосигуряващите се лица се внасят лично или чрез осигурителни каси до 25-то число на месеца, следващ месеца за който се дължат.

Прието е, че на същото основание жалбоподателят е следвало да подава декларации образец № 1 и декларация образец № 6 за 2020 г. в качеството си на самоосигуряващо се лице съгласно изискванията на Наредба Н-8 от 29 декември 2005 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица, което не е направил. Изчислени са дължимите авансови вноски за 2020 г. в общ размер от 1083,36 лв. (по 90,28лв. Месечно), за 2021г. - 1154,40лв.(по 96,20лв. Месечно) и 603,84лв. За 2022г. (по 96,20лв.-3 месеца о по 105,08лв.- 3 месеца), и е начислена лихва върху тези суми до издаване на РА.

Установено е, че за ревизираното лице осигурителният доход върху който са дължими авансовите месечни за ДОО е в по-голям размер от установения от ревизията окончателен размер на осигурителния доход и не се дължи окончателна вноска за ДОО.

Вноските за ДЗПО-УПФ са определени на следните основания: Лицата по чл. 4, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от КСО, родени след 31.12.1959 г., се осигуряват задължително и за допълнителна пенсия в универсален пенсионен фонд, ако са осигурени във фонд „Пенсии“ на държавното обществено осигуряване. Съгласно чл. 157, ал. 6 и чл. 158 от КСО осигурителните вноски за допълнителното задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО) се внасят върху доходите, за които се дължат вноски за държавното обществено осигуряване, и в същите срокове. Самоосигуряващите се лица и лицата по чл. 4а, ал. 1 се осигуряват в универсален пенсионен фонд изцяло за своя сметка (чл. 157, ал. 5 от КСО). В чл. 157, ал. 1, т. 1, буква „в“ от КСО е посочено, че размерът на осигурителните вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване за универсален пенсионен фонд е 5 на сто /в сила от 01.01.2007 г./.

Прието е, че жалбоподателят е следвало да начисли и внесе осигурителни вноски за ДЗПО-УПФ, което не е направил и е изчислен размерът им. Сочи се, че размерът на осигурителната вноска за ДЗПО- УФ е 5 на сто съгласно чл. 157, ал. 1, т. 1, буква „в“ от КСО за 2020 г., изчислена върху минималния месечен размер на осигурителния доход /610лв./.. Съгласно чл.158 от Дял втори на КСО осигурителните вноски за ДЗПО-УФ се превеждат едновременно с осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване, т.е осигурителните вноски за самоосигуряващите се лица се внасят лично или чрез осигурителни каси до 25-то число на месеца, следващ месеца за който се дължат /чл. 7, ал. 4 от КСО/.

Прието е, че жалбоподателят е следвало да подава декларации образец № 1 и декларация образец № 6 за 2020 г. в качеството си на самоосигуряващо се лице съгласно изискванията на Наредба Н-8 от 29 декември 2005 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица, което не е направил и не е внесъл дължимите авансови вноски, които са: за 2020 г. в общ размер от 366,00 лв. (по 30,50лв. Месечно), за

2021г. - 390лв.(по 32,50лв.месечно) и за 2022г. - 204лв.(по 32,50 месечно за три месеца и по 35,50лв.месечно за три месеца).

Установено е, че за ревизираното лице осигурителният доход върху който са дължими авансовите месечни за ДЗПО-УПФ е в по-голям размер от установения от ревизията окончателен размер на осигурителния доход и не се дължи окончателна вноска за ДЗПО-УПФ.

На основание чл.175 от ДОПК, във връзка с чл.1 от ЗЛДТДПДВ за невнесените в срок суми е начислена лихва.

Вноските по ЗЗО са определение със следните мотиви: В чл. 33, ал. 1 от ЗЗО са указани лицата, които подлежат на задължително осигуряване в НЗОК. Задължението за осигуряване възниква за всички български граждани - от влизането на закона в сила, а за новородените - от датата на раждането /чл. 34, ал. 1, т. 1 от ЗЗО/. Със Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса /чл. 2 от закона/ се определя размера на здравноосигурителната вноска за всяка година поотделно. За ревизирания период здравноосигурителната вноска е в размер на 8 %. В чл. 40, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от ЗЗО е уточнен начина на разпределение на вноските, дохода върху който се дължат и сроковете за внасяне на здравноосигурителните вноски. В чл. 39, ал.1, 2 и 4 от ЗЗО е посочено, че за задължително осигурените лица в Националната здравноосигурителна каса, с изключение на лицата до 18-годишна възраст и лицата по чл. 40, ал. 5, от възникване на задължението им за здравно осигуряване се подават ежемесечно данни в Националната агенция за приходите по ред, определен с наредба на министъра на финансите. Лицата, които имат задължението да внасят осигурителни вноски, с изключение на лицата по чл. 40, ал. 5, подават декларации за сумите за дължимите вноски за здравно осигуряване по ред, определен с наредбата по ал. 1. В случаите, когато лицата по ал. 1 заплащат авансово вноски по този закон, те представят декларации в Националната агенция за приходите по ред, определен с наредбата по ал. 1.

Здравното осигуряване на самоосигуряващите се лица се провежда по реда на чл. 40, ал. 1, т. 2 от ЗЗО. Според посочената разпоредба, лицата по чл. 4, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от КСО се осигуряват авансово върху месечен доход, който не може да бъде по-малък от минималния месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица и за регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители, определени със ЗБДОО, и окончателно върху доходите от дейността и доходите по т. 3, през календарната година, съгласно справка към данъчната декларация по реда на чл. 6, ал. 9 от КСО. Вноските се внасят за сметка на самоосигуряващите се лица до 25-о число на месеца, следващ месеца, за който се отнасят, а окончателната осигурителна вноска най-късно в срока за подаване на данъчната декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ. За лицата, получаващи доходи на различни основания, посочени в т. 1, 2, 2а, 3, 4 и 5, вноските се внасят върху сбора от осигурителните доходи и в предвидените за тях срокове по реда, определен в чл. 4а, ал. 6 и чл. 6, ал. 11 от Кодекса за социално осигуряване (чл. 40, ал. 1, т. 6 от ЗЗО). Здравноосигурителните вноски за лицата, които получават доходи на различни основания, се внасят в следната последователност:

1. пенсии от държавното обществено осигуряване или от професионален пенсионен фонд (без добавките към тях);
2. доходи от дейности на лицата съгласно последователността, посочена в чл. 4, ал. 1 и 10 от КСО;
3. Доходи от обезщетения, изплащани по Кодекса на труда или по специални закони, върху

които се дължат осигурителни вноски;

4. осигурителен доход като морски лица;

5. Осигурителен доход като самоосигуряващи се лица по смисъла на КСО;

6. доходи за работа без трудово правоотношение.

Максималният размер на месечния доход, върху който се изчислява здравноосигурителната вноска, е максималният доход, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване (чл. 40, ал. 7 от ЗЗО). Съгласно § 1, т. 18 от Допълнителните разпоредби на ЗЗО: „Самоосигуряващо се лице“ е физическо лице, което плаща изцяло здравноосигурителна вноска или премия за себе си. Сочи се, че в кръга на самоосигуряващите се лица по смисъла на ЗЗО, освен лицата по чл. 4, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от КСО, влизат и:

- лицата в неплатен отпуск по тяхно желание (например в случаите по чл. 160, ал. 1, чл. 170, ал. 2, чл. 171 от Кодекса на труда), които не подлежат на осигуряване на друго основание по ЗЗО (чл. 40, ал. 1, т. 1, б. „б“ от ЗЗО);

- морските лица, се осигуряват изцяло за своя сметка върху избрания месечен осигурителен доход по чл. 4а, ал. 1 от КСО, като не определят окончателен размер на осигурителния доход за доходите от трудово правоотношение като морски лица; вноската се удържа и внася от работодателя на лицата по реда на чл. 4а, ал. 7 от КСО;

- лица по чл. 40, ал. 5 от ЗЗО – които не подлежат на осигуряване на друго основание по ЗЗО.

Съгласно чл. 40, ал. 5 от ЗЗО (посл. изм. - ДВ, бр. 101 от 2009 г., в сила от 01.01.2010 г.) лицата, които не подлежат на осигуряване по чл. 40, ал. 1, 2 и 3, са длъжни да:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) внасят осигурителни вноски върху осигурителен доход не по-малък от половината от минималния размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване - до 25-о число на месеца, следващ месеца, за който се отнасят, и извършват годишно изравняване на осигурителния доход съгласно данните от данъчната декларация, като окончателните осигурителни вноски се внасят в срока за нейното подаване;

2. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) подават декларация в срок до 25-о число на месеца, следващ месеца на възникване на това обстоятелство, по ред, определен с наредба на министъра на финансите, в която посочват, че ще се осигуряват по реда на т. 1 и избрания осигурителен доход.

В хода на ревизията е прието, жалбоподателят е следвало да се осигурява за периода 01.01.2020 г. - 31.12.2020 г. по във връзка с договора за контрол и управление на основание чл. 40, ал. 1, т. 2 от ЗЗО. Размерът на здравноосигурителната вноска е 8 на сто съгласно чл. 2 от ЗБНЗОК за 2020 г., изчислена върху минималния месечен размер на осигурителния доход /610лв./. Осигурителните вноски за самоосигуряващите се лица се внасят лично или чрез осигурителни каси до 25-то число на месеца, следващ месеца за който се дължат.

Прието е, че жалбоподателят е следвало да подава декларации образец № 1 и декларация образец № 6 за 2020 г. в качеството си на самоосигуряващо се лице съгласно изискванията на Наредба Н-8 от 29 декември 2005 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица, което не е направил и не е внесъл дължимите осигурителни вноски като самоосигуряващо се лице, които за 2020 г. са в общ размер от 585,60 (по 48,80 месечно), за 2021г. са в общ размер на 624лв.(по 52лв. Месечно) и за

2022г. Са в общ размер на 326,40лв.(по 52лв. за първите три месеца и по 56,80лв. за следващите три).

Установено е, че за ревизираното лице осигурителният доход върху който са дължими авансовите месечни здравноосигурителни вноски е в по-голям размер от установения от ревизията окончателен размер на осигурителния доход и не се дължи окончателна здравноосигурителна вноска.

На основание чл.175 от ДОПК, във връзка с чл.1 от ЗЛДТДПДВ за невнесените в срок суми е начислена лихва.

В РА и РД доклад, към който той препраща правилно са описани събраните доказателства по време на проверката и фактите, които се извличат от тях. Те не са и спорни.

Те са издадени като електронни документи, подписани с валидни КЕП, за което по делото са представени доказателства на хартия и на магнитен носител.

Срещу РА е подадена жалба до Директора на ДОДОП при ЦУ на НАП, която е отхвърлена изцяло с оспореното решение. В него накратко се преповтарят доводите изложени в РА и РД за да се отхвърлят възраженията на страната.

Отговорено е на доводите във възражението, а именно: Налице е разграничение между трудовата дейност на управителя и дейността на дружеството. Когато то има стопанска дейност, самият собственик упражнява трудова дейност, която подлежи на облагане. При липса на уговорено или определено възнаграждение приложим е редът на чл. 4, ал. 3, т. 2 от КСО. Изцяло са потвърдени съображенията на ревизиращите за реда и начина на определяне на осигурителните вноски.

Съдът намира, че описаните факти за хода на ревизионното производство, събраните доказателства, фактите, които се извличат от тях и издадени документи се установяват непротиворечиво от доказателствата по делото – писмените доказателства, събрани в ревизионното производство, включващи ЗВР, РД, РА и приложенията към него и Решението. Фактите, които се извличат от събраните писмени доказателства в ревизионното производство са описани правилно в решението и в РД, към който РА препраща. В съдебното производство не са ангажирани доказателства, които да ги оборват. Фактите не са и спорни. С оглед липсата на спор по фактите, съдът намира, че спорът е правен – дали при тези факти са налице основанията на закона за начисляване на спорните задължения.

При така установената фактическа обстановка съдът приема от правна страна следното:

Ревизионното производство е образувано от компетентен орган по приходите със заповед за възлагане на ревизия, издадена от надлежно оправомощено лице по смисъла на чл. 112, ал. 2 ДОПК. Възложителят на ревизията е надлежно оправомощена със Заповед З-ЦУ-2303/06.11.2023г., издадена на основание чл. 12, ал. 6 ДОПК от зам.-изпълнителния директор на НАП(оправомощен от своя страна със заповед ЗЦУ-ОПР-24/15.06.20203г. на ИД на НАП), съгласно която Р. Ф. е посочен за орган по приходите, по отношение на който не се прилагат правилата на чл. 7, ал. 1 и чл. 8 ДОПК. В заповедта са посочени и другите участници в ревизията.

Съгласно Заповед № З-ЦУ-644/28.03.2024г., издадена на основание чл. 10, ал. 9 ЗНАП на зам. изпълнителния директор на НАП(оправомощен със заповед ЗЦУ-ОПР-24/15.06.20203г. на ИД на НАП), е наредено служителите, посочени в Заповед 2303/06.11.2023г.да осъществят производствата по данъчно-осигурителен контрол по отношение на лицата, посочени в приложение към заповедта, за които компетентна е ТД на НАП Соия. Сред изброените лица е и ревизираното.

По делото е представена и Заповед № РД-01-1019/06.11.2023г., издадена на основание чл. 11, ал. 3 ЗНАП във вр. чл. 112, ал. 2, т. 1 ДОПК на директора на ТД на НАП С., с която е наредено органи по приходите, сред които и възложителя на ревизията да изпълняват функциите на орган, имащ правомощията да възлага ревизии.

Съгласно решението по тълк. дело № 2/2024 г. на Общото събрание на съдиите от Първа и Втора колегия на Върховния административен съд, не е нищожен ревизионен акт, издаден в резултат на ревизия, възложена от орган по приходите – служител на една териториална дирекция на Националната агенция за приходите, определен със заповед по чл. 112, ал. 2, т. 1 ДОПК на директора на друга териториална дирекция на Националната агенция за приходите, въз основа на заповеди по чл. 12, ал. 6, изр. първо ДОПК и чл. 10, ал. 9 от ЗНАП, по отношение на лице, за което съгласно правилата на чл. 8 ДОПК компетентни са органите на втората (другата) териториална дирекция. В мотивите на тълкувателното решение се сочи, че при действието на чл. 12, ал. 6, изр. първо ДОПК правомощие на изпълнителния директор на НАП или на заместник-директор, комуто той е делегирал това правомощие, е да определи органи по приходите или публични изпълнители, за които не важат ограниченията на компетентността по място, обвързана с принадлежността им към компетентната териториална дирекция. В чл. 10, ал. 9 от устройствения ЗНАП е създадено правомощие за изпълнителния директор или за оправомощено от него лице, при необходимост за изпълнение на възложените на агенцията функции, да нареди служители от една териториална дирекция да осъществяват правомощията си по отношение на лица, за които съгласно правилата на чл. 8 ДОПК компетентни са органите на друга териториална дирекция, включително за части от работното време и без промяна на мястото на работа.

Ревизионният акт не е опорочен от обстоятелствата, че ревизията е възложена и в състава на издалите го органи по приходите като възложител на ревизията е участвал, орган по приходите от друга териториална дирекция, след като възложителят е от кръга на тези по чл. 12, ал. 6, изр. първо ДОПК и е определен по реда на чл. 112, ал. 2, т. 1 ДОПК от директора на компетентната дирекция.

Ревизията е извършена от определените със заповедта за възлагане на ревизия органи по приходите, които с оглед на заеманата длъжност и определянето им за ревизиращи органи, са разполагали с необходимата материална компетентност за провеждането ѝ и за съставянето на ревизионен доклад.

Ревизионният акт е издаден от материално и териториално компетентни органи по приходите съгласно изискванията на чл. 119, ал. 2 ДОПК, в предвидената от закона писмена форма и съдържа фактическите и правни основания за издаването му. Не се установяват съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които да обуславят неговата отмяна на процесуално основание. На ревизираното лице е била предоставена възможност да участва пълноценно в производството, да представя доказателства и възражения, като правото му на защита не е било ограничено.

Спорът по делото е изцяло относно правилното приложение на материалния закон.

От събраните по делото доказателства се установява, че през ревизирания период жалбоподателят е бил в трудовоправни отношения с „В.А.3 69“ ЕООД за периода от 31.05.2017 г. до 04.05.2022 г. на длъжност „управител транспортна дейност“, с код по НКПД 13243004, при непълно работно време от 4 часа дневно, както и с „Грийнтех Инженеринг Сълъшънс“ АД, считано от 10.09.2020 г. до момента на ревизията, на длъжност „ръководител транспорт“, с код по НКПД 13245026, при 2-часов работен ден. За

посочените правоотношения работодателите са подавали декларации образец № 1 съгласно изискванията на Наредба № Н-8/29.12.2005 г., като са декларирали и внасяли дължимите осигурителни вноски.

С ревизионния акт е прието, че жалбоподателят е упражнявал трудова дейност и като собственик на „В.А.З 69“ ЕООД, поради което е следвало да се осигурява и като самоосигуряващо се лице на основание чл. 4, ал. 3, т. 2 КСО за периода 01.01.2020 г. – 30.06.2022 г.

Настоящият съдебен състав намира този извод за законосъобразен.

Съгласно чл. 4, ал. 3, т. 2 КСО задължително осигурени са лицата, упражняващи трудова дейност като собственици или съдружници в търговски дружества. Следователно законът поставя като кумулативни предпоставки наличието както на съответното качество, така и на реално упражняване на дейност – трудова или по управление на дружеството. Според § 1, т. 3 ДР на КСО „осигурено лице“ е лице, което извършва трудова дейност, подлежаща на задължително осигуряване.

В случая от доказателствата по делото се установява по безспорен начин, че жалбоподателят има договор на управление и контрол на дружеството и е едноличен собственик на дяловете. Т.е. той упражнява дейност по управление и контрол, в качеството си на собственик и управител на „В.А.З - 69“ ЕООД през процесния период. Действително, органите не са посочили конкретни фактически действия по осъществяване на дейността от негово име и за негова сметка, но такива безспорно са извършвани от жалбоподателя. Те включват ръководство на дейността на дружеството, намиране на обекти, извършване на всякакви сделки, организиране на дейността, счетоводството му, правоотношенията с наетите. Дори трудовият договор, сключен с жалбоподателя за длъжността „управител транспортна дейност“ е действие по управление на дружеството и ръководене на търговската му дейност. По делото е безспорно установено, че дружеството е имало дейност и е реализирало обороти. Цялата тази дейност при липсата на друг назначен управител е била ръководена от жалбоподателя по ДУК.

Без значение е, дали от тази дейност той е получавал възнаграждение. В случая такова не е било получавано, тъй като е било обвързано с постигане на положителни финансови резултати. И в този случай възниква задължение за жалбоподателя за начисляване и внасяне на осигурителни и здравни застраховки, което следва от разпоредбите на чл. 4, ал. 3, т. 2 от КСО и чл. 40, ал. 3, т. 2 от ЗЗО.

Правилни и законосъобразни са всички изводи на органите на ревизията, относно основанията за възникване на задълженията и техния размер.

На основание чл. 4, ал. 3, т. 1 т. 2 от КСО лицата, упражняващи свободна професия и/или занаятчийска дейност, регистрираните земеделски производители и тютюнопроизводителите, както и собствениците или съдружниците в търговски или в неперсонифицирани дружества, едноличните търговци и лицата, които се облагат по реда на чл. 26, ал. 7 от ЗДДФЛ /физически лица – търговци по смисъла на ТЗ, но нерегистрирани като ЕТ, подлежат на задължително обществено осигуряване за инвалидност поради общо заболяване, за старост и смърт и са самоосигуряващи се лица по смисъла на чл. 5, ал. 2 от КСО. Минималният размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица, които не упражняват трудова дейност през целия месец, се определя пропорционално на работните дни от месеца за периода, през който е упражнявана дейността. (чл. 4, ал. 1 от НООСЛБГРЧМЛ). Самоосигуряващите се лица са задължително осигурени за инвалидност поради общо заболяване, за старост и за смърт.

По свой избор те могат да се осигуряват и за общо заболяване и майчинство (чл. 4, ал. 3 и 4 от КСО). Съгласно чл. 6, ал. 8 от КСО осигурителните вноски за лицата по чл. 4, ал. 3, т. 2 и 4 са за сметка на осигурените лица и се дължат авансово върху месечен осигурителен доход между минималния и максималния месечен размер на дохода, определен със ЗБДОО за съответната година. Авансовите осигурителни вноски се внасят лично от самоосигуряващите се лица до 25-то число на месеца, следващ месеца за който се дължат /чл. 7, ал. 4 от КСО и чл. 3, ал. 1 от НООСЛБГРЧМЛ/.

Жалбоподателят е извършвал управленска дейност по договора за контрол и управление с „В.А.З.-69“ ЕООД за периода 01.01.2020 г. - 31.12.2020 г. и е следвало да се осигурява задължително за инвалидност поради общо заболяване за старост и за смърт върху минималния месечен размер на осигурителния доход /610лв. - чл. 9, т. 2 от ЗБДОО за 2020 година/, съгласно чл. 4, ал. 3, т. 2 и чл. 6, ал. 2, т. 2 от КСО за 2020 г. Размерът на осигурителната вноска за лицата родени след 31.12.1959 г., които сами се осигуряват за инвалидност поради общо заболяване за старост и за смърт за фонд „Пенсии“ съгласно чл. 6, ал. 3, т. 9, буква „а“ от КСО за 2020 г. е 14,80 на сто. Съгласно чл. 7, ал. 4 от КСО осигурителните вноски за самоосигуряващите се лица се внасят лично или чрез осигурителни каси до 25-то число на месеца, следващ месеца за който се дължат.

Правилно е заключението, че на същото основание жалбоподателят е следвало да подава декларации образец № 1 и декларация образец № 6 за 2020 г. в качеството си на самоосигуряващо се лице съгласно изискванията на Наредба Н-8 от 29 декември 2005 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица, което не е направил. Правилно са изчислени и дължимите авансови вноски за 2020 г. в общ размер от 1083,36 лв. (по 90,28лв. Месечно), за 2021г. - 1154,40лв.(по 96,20лв. Месечно) и 603,84лв. За 2022г. (по 96,20лв.-3 месеца о по 105,08лв.-3 месеца) и е начислена лихва върху тези суми до издаване на РА.

Относно вноските за ДЗПО-УПФ е относима разпоредбата на чл. 4, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от КСО, според която родени след 31.12.1959 г., се осигуряват задължително и за допълнителна пенсия в универсален пенсионен фонд, ако са осигурени във фонд „Пенсии“ на държавното обществено осигуряване. Съгласно чл. 157, ал. 6 и чл. 158 от КСО осигурителните вноски за допълнителното задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО) се внасят върху доходите, за които се дължат вноски за държавното обществено осигуряване, и в същите срокове. Самоосигуряващите се лица и лицата по чл. 4а, ал. 1 се осигуряват в универсален пенсионен фонд изцяло за своя сметка (чл. 157, ал. 5 от КСО). В чл. 157, ал. 1, т. 1, буква „в“ от КСО е посочено, че размерът на осигурителните вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване за универсален пенсионен фонд е 5 на сто /в сила от 01.01.2007 г./.

С оглед на тези разпоредби правилно е прието, че жалбоподателят, като самоосигуряващо се лице, е следвало да начисли и внесе осигурителни вноски за ДЗПО-УПФ, което не е направил и е изчислен размерът им - 5 на сто съгласно чл. 157, ал. 1, т. 1, буква „в“ от КСО за 2020 г., изчислена върху минималния месечен размер на осигурителния доход /610лв./.

Съгласно чл.158 от КСО осигурителните вноски за ДЗПО-УФ се превеждат едновременно с осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване, т.е осигурителните вноски за самоосигуряващите се лица се внасят лично или чрез осигурителни каси до 25-то число на месеца, следващ месеца за който се дължат /чл. 7, ал. 4 от КСО/. Следователно, законосъобразен е изводът, че жалбоподателят е следвало да подава

декларации образец № 1 и декларация образец № 6 за 2020 г. в качеството си на самоосигуряващо се лице съгласно изискванията на Наредба Н-8 от 29 декември 2005 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица, което не е направил и не е внесъл дължимите авансови вноски, които са: за 2020 г. в общ размер от 366,00 лв. (по 30,50лв. Месечно), за 2021г. - 390лв.(по 32,50лв.месечно) и за 2022г. - 204лв.(по 32,50 месечно за три месеца и по 35,50лв.месечно за три месеца). Съответно законосъобразно за невнесените в срок суми е начислена лихва.

Законосъобразни са и мотивите за определяне на задълженията по ЗЗО. Според чл. 33, ал. 1 от ЗЗО, задължението за осигуряване възниква за всички български граждани. Със Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса /чл. 2 от закона/ се определя размерът на здравноосигурителната вноска за всяка година поотделно. За ревизирания период здравноосигурителната вноска е в размер на 8 %. В чл. 39, ал.1, 2 и 4 от ЗЗО е посочено, че за задължително осигурените лица в Националната здравноосигурителна каса, с изключение на лицата до 18-годишна възраст и лицата по чл. 40, ал. 5, от възникване на задължението им за здравно осигуряване се подават ежемесечно данни в Националната агенция за приходите по ред, определен с наредба на министъра на финансите. Лицата, които имат задължението да внасят осигурителни вноски, с изключение на лицата по чл. 40, ал. 5, подават декларации за сумите за дължимите вноски за здравно осигуряване по ред, определен с наредбата по ал. 1. В случаите, когато лицата по ал. 1 заплащат авансово вноски по този закон, те представят декларации в Националната агенция за приходите по ред, определен с наредбата по ал. 1. Здравното осигуряване на самоосигуряващите се лица се провежда по реда на чл. 40, ал. 1, т. 2 от ЗЗО. Според посочената разпоредба, лицата по чл. 4, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от КСО се осигуряват авансово върху месечен доход, който не може да бъде по-малък от минималния месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица и за регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители, определени със ЗБДОО, и окончателно върху доходите от дейността и доходите по т. 3, през календарната година, съгласно справка към данъчната декларация по реда на чл. 6, ал. 9 от КСО. Вноските се внасят за сметка на самоосигуряващите се лица до 25-о число на месеца, следващ месеца, за който се отнасят, а окончателната осигурителна вноска най-късно в срока за подаване на данъчната декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ. За лицата, получаващи доходи на различни основания, посочени в т. 1, 2, 2а, 3, 4 и 5, вноските се внасят върху сбора от осигурителните доходи и в предвидените за тях срокове по реда, определен в чл. 4а, ал. 6 и чл. 6, ал. 11 от Кодекса за социално осигуряване (чл. 40, ал. 1, т. 6 от ЗЗО). Здравноосигурителните вноски за лицата, които получават доходи на различни основания, се внасят в следната последователност:

1. пенсии от държавното обществено осигуряване или от професионален пенсионен фонд (без добавките към тях);
2. доходи от дейности на лицата съгласно последователността, посочена в чл. 4, ал. 1 и 10 от КСО;
3. Доходи от обезщетения, изплащани по Кодекса на труда или по специални закони, върху които се дължат осигурителни вноски;
4. осигурителен доход като морски лица;
5. Осигурителен доход като самоосигуряващи се лица по смисъла на КСО;

б.доходи за работа без трудово правоотношение.

Максималният размер на месечния доход, върху който се изчислява здравноосигурителната вноска, е максималният доход, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване (чл. 40, ал. 7 от ЗЗО). Съгласно § 1, т. 18 от Допълнителните разпоредби на ЗЗО: „Самоосигуряващо се лице“ е физическо лице, което плаща изцяло здравноосигурителна вноска или премия за себе си. Сочи се, че в кръга на самоосигуряващите се лица по смисъла на ЗЗО, освен лицата по чл. 4, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от КСО, влизат и:

- лицата в неплатен отпуск по тяхно желание (например в случаите по чл. 160, ал. 1, чл. 170, ал. 2, чл. 171 от Кодекса на труда), които не подлежат на осигуряване на друго основание по ЗЗО (чл. 40, ал. 1, т. 1, б. „б“ от ЗЗО);

- морските лица, се осигуряват изцяло за своя сметка върху избрания месечен осигурителен доход по чл. 4а, ал. 1 от КСО, като не определят окончателен размер на осигурителния доход за доходите от трудово правоотношение като морски лица; вноската се удържа и внася от работодателя на лицата по реда на чл. 4а, ал. 7 от КСО;

- лица по чл. 40, ал. 5 от ЗЗО – които не подлежат на осигуряване на друго основание по ЗЗО.

Съгласно чл. 40, ал. 5 от ЗЗО (посл. изм. - ДВ, бр. 101 от 2009 г., в сила от 01.01.2010 г.) лицата, които не подлежат на осигуряване по чл. 40, ал. 1, 2 и 3, са длъжни да:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) внасят осигурителни вноски върху осигурителен доход не по-малък от половината от минималния размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване - до 25-о число на месеца, следващ месеца, за който се отнасят, и извършват годишно изравняване на осигурителния доход съгласно данните от данъчната декларация, като окончателните осигурителни вноски се внасят в срока за нейното подаване;

2. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) подават декларация в срок до 25-о число на месеца, следващ месеца на възникване на това обстоятелство, по ред, определен с наредба на министъра на финансите, в която посочват, че ще се осигуряват по реда на т. 1 и избрания осигурителен доход.

В хода на ревизията правилно е прието, жалбоподателят е следвало да се осигурява за периода 01.01.2020 г. - 31.12.2020 г. във връзка с договора за контрол и управление, и на основание чл. 40, ал. 1, т. 2 от ЗЗО. Размерът на здравноосигурителната вноска е 8 на сто съгласно чл. 2 от ЗБНЗОК за 2020 г., изчислена върху минималния месечен размер на осигурителния доход /610лв./ Той е следвало да подава декларации образец № 1 и декларация образец № 6 за 2020 г. в качеството си на самоосигуряващо се лице, съгласно изискванията на Наредба Н-8 от 29 декември 2005 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица, което не е направил и не е внесъл дължимите осигурителни вноски като самоосигуряващо се лице, които за 2020 г. са в общ размер от 585,60 (по 48,80 месечно), за 2021г.са в общ размер на 624лв.(по 52лв. Месечно) и за 2022г. са в общ размер на 326,40лв.(по 52лв. Първите три месеца и по 56,80лв. следващите три). Правилно за забавено внасяне на тези задължения е начислена лихва.

Предвид изложеното съдът намира, че ревизионният акт като правилен и законосъобразен следва да бъде потвърден.

По разноските:

С оглед изхода на спора и на основание чл. 143, ал. 3 от Административнопроцесуалния кодекс в полза на ответника следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер на 200евро, определено според чл. 161 от ДОПК, което според настоящата инстанция съответства на фактическата и правна сложност на делото, процесуалното му развитие и материалния интерес.

По тези съображения съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Ц. П. П., [ЕГН], срещу Ревизионен акт Р-22221024001556-091-001/17.07.2025г., издаден от органи по приходите на ТД на НАП-С., потвърден с решение № 1350/04.11.2025г. на директора на дирекция ОДОП, при ЦУ на НАП, с което са установени дължения в размер на 7996,39лв.(4088,49евро).

ОСЪЖДА Ц. П. П., ЕГН [ЕГН], да заплати на ТД на НАП – С. сумата 200евро, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: